

[Lasse Budtz]

Det er selvfølgelig Danmarks ret at tilkende-give denne politik, som vi må formode at flertallet står for. Retten til en selvstændig politik er en bekræftelse af det demokrati, som Atlantpagten og NATO netop blev skabt for at beskytte, og som i øvrigt er fremhævet i Atlantpagtens præambel. Og det er ud fra denne tankegang og for at bekræfte og klargøre den politik, der er blevet fulgt i de sidste mange år, at jeg på Socialdemokratiets vegne skal tillade mig at fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Idet Folketinget konstaterer, at det igennem 30 år har været dansk politik ikke at ville modtage atomvåben på dansk område, herunder i danske havne, opfordres regeringen til at underrette besøgende orlogsfartøjer herom.

Herefter går Tinget over til næste sag på dagsordenen.«

(Dagsordensforslag nr. D 71).

Første næstformand (Knud Østergaard):

Der er stillet følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår nu i forhandling.

Per Stig Møller (KF):

For os danskere ser den udenrigspolitiske situation umiddelbart mere lovende ud, end det længe har været tilfældet. Med Gorbatsjovs nye politik er der åbnet for et gennembrud i Øst-Vest-forhandlingerne, som vi skal afprøve med henblik på at få skabt en proces, der fører til stadig flere afspændingsresultater. Det er, hvad NATO har ønsket med sin Harmelstrategi, og det er, hvad dette Folketing hele tiden har ønsket.

Uenigheden mellem regeringen og oppositionen har ikke drejet sig om målet, men om midlerne til at nå dette mål. Vi opfatter INF-aftalen som et bevis på, at NATO har valgt de rette midler.

Når vi skal følge USSR's nye tænkemåde op, skal vi ikke mindst afprøve erklæringerne om, at ethvert folk skal have lov til at indrette sig, som det selv ønsker. Ganske vist skal alle socialistiske lande fortsat indrette sig socialistisk og respektere det internationale socialistiske fællesskab, men Gorbatsjovs tale i Jugoslavien for nylig åbner dog for en større selvstændighed også for de socialistiske stater, som vi må

medvirke til at udbygge gennem fornyede og intensiverede kontakter med de mellemeuropæiske lande.

Bruddet med Bresjnevtidens konfrontations-søgende kurs vil dog først blive egentlig troværdigt, når Gorbatsjov får trukket sine soldater ud af Afghanistan. Det ser jo nu ud til at ske, men uden dannelsen af en national overgangsregering, og det giver grund til fortsat at nære bekymringer for Afghanistans fremtid. Verden må derfor holde øje med, at Gorbatsjov ikke i ly af en tilbagetrækning blot skaber et delt Afghanistan eller en med våben spækket socialistisk lydregering, der kaster landet ud i en ekstra borgerkrig, ligesom verden må gøre USSR opmærksom på, at der er en regning, som skal betales, en krigsskadeserstatning, således at Afghanistan kan blive genopbygget. Man kan jo ikke bare bryde ind i et fremmed hus, smadre det og gå igen med ordene: Nu kan du selv rydde op efter mig. For russerne har smadret Afghanistan, af hvis 22.000 agrare landsbyer kun 10.000 eksisterer i dag. Vi skal hjælpe til genopbygning af landet, så de 5 millioner flygtninge kan vende tilbage, men det bør Sovjetunionen sandelig også gøre.

Den nye linje viste sig tillige forleden, da Gorbatsjov henstillede til Arafat at anerkende Israel til gengæld for palæstinensisk selvbestemmelsesret på Vestbredden. Dette er jo forudsætningen for ro i Mellemøsten. Her i Folketinget har vi anbefalet den samme løsning og frarådet Israel at fortsætte den skadelige okkupationspolitik. Da Israels ledende general nu også har frarådet fortsat brug af jernnævepolitikken, har vi lov at håbe, at fredskræfterne efterhånden sejrer.

Men der er grund til at holde øje med begge parter i denne strid, hvor palæstinenserne jo af og til kan synes at tale med to tunger. En fremragende demokratisk Hana Sinióra udtaler sig i Europa, og Arafat har for nylig til de kæmpende palæstinensere sendt en hilsen med et andet indhold, der er optrykt i bladet Palæstina fra den 28. marts i år. Her undsiger Arafat med saftige ord Shultz, fremstiller ham som en marionet i hænderne på »de jødiske ledere i Amerika« og taler, som om kampen fortsat gælder Israels totale udslettelse. Man må håbe, at Gorbatsjovs klare afvisning af en sådan udgang på striden får sat en stopper for det, der kunne ligne tvetungethed, en tvetungethed, der giver de fredsvillige på begge sider dårlige kår.